

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera, Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **Y. F.,** zastoupené JUDr. Martinem Rozumkem, Organizace pro pomoc uprchlíkům, Kovářská 4, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2011, čj. OAM-721/VL-18-K02-2008, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 7. 11. 2011, čj. 29 Az 8/2011 - 52,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 7. 11. 2011, čj. 29 Az 8/2011 - 52, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

1. Rozhodnutím ze dne 7. 1. 2011, čj. OAM-721/VL-18-K02-2008, žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

2. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který rozsudkem ze dne 7. 11. 2011, čj. 29 Az 8/2011 - 52, rozhodnutí žalovaného zrušil.

3. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 ani § 14a zákona o azylu.

4. Dále však krajský soud uzavřel, že žalovaný nesprávně posoudil podmínky stanovené v § 13 a § 14b zákona o azylu, tedy podmínky pro udělení azylu, resp.

doplňkové ochrany z důvodu sloučení rodiny. V této souvislosti poukázal na svůj rozsudek, jímž zrušil rozhodnutí žalovaného ve věci manžela žalobkyně. Žalovaný podle krajského soudu dostatečně neodůvodnil neudělení humanitárního azylu manželu žalobkyně, zejména neposoudil, zda je bez velmi vážné újmy na zdraví a životě v současné době schopen případného návratu do země původu. Na základě rozhodnutí ve věci manžela žalobkyně krajský soud uzavřel, že rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni bylo „*předčasné*“ ve vztahu k posouzení podmínek § 13 a § 14b zákona o azylu. Žalovanému proto uložil, aby znovu rozhodl ve věci žalobkyně poté, kdy nově posoudí žádost jejího manžela a doplní podklady o jeho zdravotním stavu o odborné vyjádření.

III.

5. Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

6. Jediným důvodem, pro který krajský soud zrušil rozhodnutí stěžovatele, byl odkaz na zrušující rozsudek ve věci manžela žalobkyně, jímž krajský soud uložil stěžovateli znovu posoudit možnost udělení humanitárního azylu. Stěžovatel považoval tento důvod pro zrušení rozhodnutí ve věci žalobkyně za nezákonný. Poukázal na § 13 zákona o azylu, který svou aplikaci váže na podmínku předchozího udělení azylu podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu rodinnému příslušníkovi žadatele. Tento výklad podporuje judikatura Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 16. 3. 2004, čj. 2 Azs 70/2003 - 59, či ze dne 28. 1. 2004, čj. 2 Azs 78/2003 - 36 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel byl přesvědčen, že rozhodnutí ve věci žalobkyně odpovídá právnímu a skutkovému stavu v době jeho vydání, rozsudek krajského soudu je proto v rozporu s § 75 odst. 1 s. ř. s.

7. Dále stěžovatel uvedl, že na základě rozsudku, jímž krajský soud zrušil rozhodnutí ve věci manžela žalobkyně, nelze předjímat následné rozhodnutí správního orgánu v této věci. Krajský soud nezavázal stěžovatele určitým právním názorem, pouze mu uložil doplnit jeden písemný podklad. Manželu žalobkyně udělen azyl nebyl a je spekulací, zda mu bude udělen v budoucnu. Krajský soud proto nepřípustně zasáhl do výlučné kompetence stěžovatele rozhodnout o udělení mezinárodní ochrany. Udělení humanitárního azylu je vyhrazeno diskreční pravomoci stěžovatele. Obdobně § 13 zákona o azylu obsahující neurčitý právní pojem „*v případě hodném zvláštního zřetele*“ předpokládá správní uvážení.

8. Žalobkyně bude moci podle stěžovatele podat novou žádost o udělení mezinárodní ochrany a odůvodnit ji sloučením rodiny, pokud by byl někdy v budoucnu udělen azyl některému z jejích rodinných příslušníků vymezených v § 13 zákona o azylu. Žalobkyni navíc nebylo uloženo správní vyhoštění, proto jí bezprostředně nehrozí nucené opuštění České republiky. Žalobkyně může svůj pobyt upravit na základě zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Syn žalobkyně pobývající na území České republiky se pak v pozvání zavázal, že bude hradit náklady jejího pobytu.

9. Stěžovatel také upozornil, že by na základě napadeného rozsudku musel znovu přezkoumat žádost žalobkyně v plném rozsahu. Krajský soud totiž s ohledem na nedělitelnost výroku zrušil celé rozhodnutí, byť stěžovateli uložil pouze posoudit možné udělení mezinárodní ochrany žalobkyni za účelem sloučení rodiny. Tento postup podle stěžovatele popírá procesní ekonomii. Podle názoru stěžovatele je rozsudek krajského soudu v rozporu i se zásadou individuálního posuzování případů žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, protože za vadu správního řízení označuje neexistující okolnost, která ani nemusí nastat.

10. Konečně stěžovatel tvrdil přijatelnost kasační stížnosti, přesahující svým významem jeho vlastní zájmy. Jedná se totiž o zásadní právní pochybení krajského soudu s dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud pochybil při výkladu hmotného i procesního práva, nerespektoval zákonnou úpravu a ustálenou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomu bude docházet i v budoucnu. V této souvislosti stěžovatel odkázal na skutkově obdobný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2011, čj. 6 Azs 8/2011 - 60.

IV.

11. Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.

12. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

13. Podmínky pro přijatelnost kasační stížnosti podané žalovaným Ministerstvem vnitra Nejvyšší správní soud vymezil v rozsudku ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 21/2006 - 59, č. 1143/2007 Sb. NSS. V souladu s jeho závěry Nejvyšší správní soud shledal nyní posuzovanou kasační stížnost přijatelnou, neboť a) krajský soud *nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu* Nejvyššího správního soudu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva. Na okraj Nejvyšší správní soud podotýká, že pochybení krajského soudu nemohlo zasáhnout do *hmotněprávního* postavení stěžovatele (Ministerstva vnitra), jak mylně stěžovatel tvrdil; tato skutečnost ovšem nebrání přijatelnosti kasační stížnosti (blíže viz rozsudek čj. 2 Azs 21/2006 - 59).

14. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

15. Kasační stížnost je důvodná.

16. Krajský soud dospěl k nesprávnému právnímu závěru o „*předčasnosti*“ rozhodnutí stěžovatele. Pokud stěžovatel neudělil azyl nebo doplňkovou ochranu žádnému z

rodinných příslušníků žalobkyně vymezených v § 13 či § 14b zákona o azylu, Nejvyšší správní soud nepochyboval, že podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany žalobkyni z důvodu sloučení rodiny nebyly v době rozhodování stěžovatele o žádosti žalobkyně naplněny. Krajský soud proto porušil princip přezkumu rozhodnutí na základě skutkových zjištění v době rozhodování před správním orgánem (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

17. Skutkově obdobnými případy se Nejvyšší správní soud již zabýval v rozsudcích ze dne 19. 5. 2011, čj. 6 Azs 8/2011 - 60, a ze dne 12. 8. 2004, čj. 4 Azs 147/2004 - 81. V nyní posuzované věci zdejší soud neshledal důvod se od svých dříve vyslovených názorů odchýlit, na odůvodnění zmiňovaných rozhodnutí proto pro stručnost odkazuje. Pokud by byl přijat opačný závěr, stěžovatel by musel v případě současně podaných žádostí více rodinných příslušníků nejprve předjímat, jaký bude osud jednotlivých řízení, jaké skutkové okolnosti mohou vyjít během řízení najevo a kterému členovi rodiny by mohl svědčit některý z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Než by bylo o žádosti tohoto „*hlavního*“ rodinného příslušníka pravomocně rozhodnuto, stěžovatel by musel prodlužovat lhůtu k rozhodnutí či přerušit správní řízení u ostatních členů rodiny, jimž by případně svědčilo udělení azylu podle § 13 zákona o azylu či doplňkové ochrany podle § 14b téhož zákona, ale u nichž by naopak při „*předběžném*“ posouzení žádosti stěžovatel neshledal možnost udělení azylu podle § 12 či § 14 či doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

18. V nyní posuzovaném případě by stěžovatel nemohl rozhodnout o žádosti žalobkyně po dobu řízení o žádosti jejího manžela. Není přitom vyloučeno, že konečné posouzení žádosti manžela žalobkyně bude postaveno najisto až po skončení řízení o správní žalobě či o kasační stížnosti (a případných navazujících řízeních). Vzhledem k tomu, že nelze předjímat délku řízení o žádosti manžela žalobkyně, bylo by postavení žalobkyně po celou dobu „*podmíněného*“ správního řízení o její žádosti nejisté. Nejvyšší správní soud proto shledal postup uložený krajským soudem procesně neefektivním. Nastane-li po pravomocně skončeném řízení o udělení mezinárodní ochrany u žalobkyně nová skutečnost podstatná pro udělení mezinárodní ochrany, zejména udělí-li stěžovatel manželu žalobkyně mezinárodní ochranu, měla by být nově uplatněná žádost žalobkyně podepřená tímto důvodem přípustná [srov. § 10a písm. e) zákona o azylu].

19. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§110 odst. 1. s. ř. s.). V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

20. Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. března 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu